

Ας μάθουμε τι τρώμε

από τη συνεργασία του Κώστα Στεργίου και της Λαλίνας Φαφούτη για το ΒΗΜΑ SCIENCE

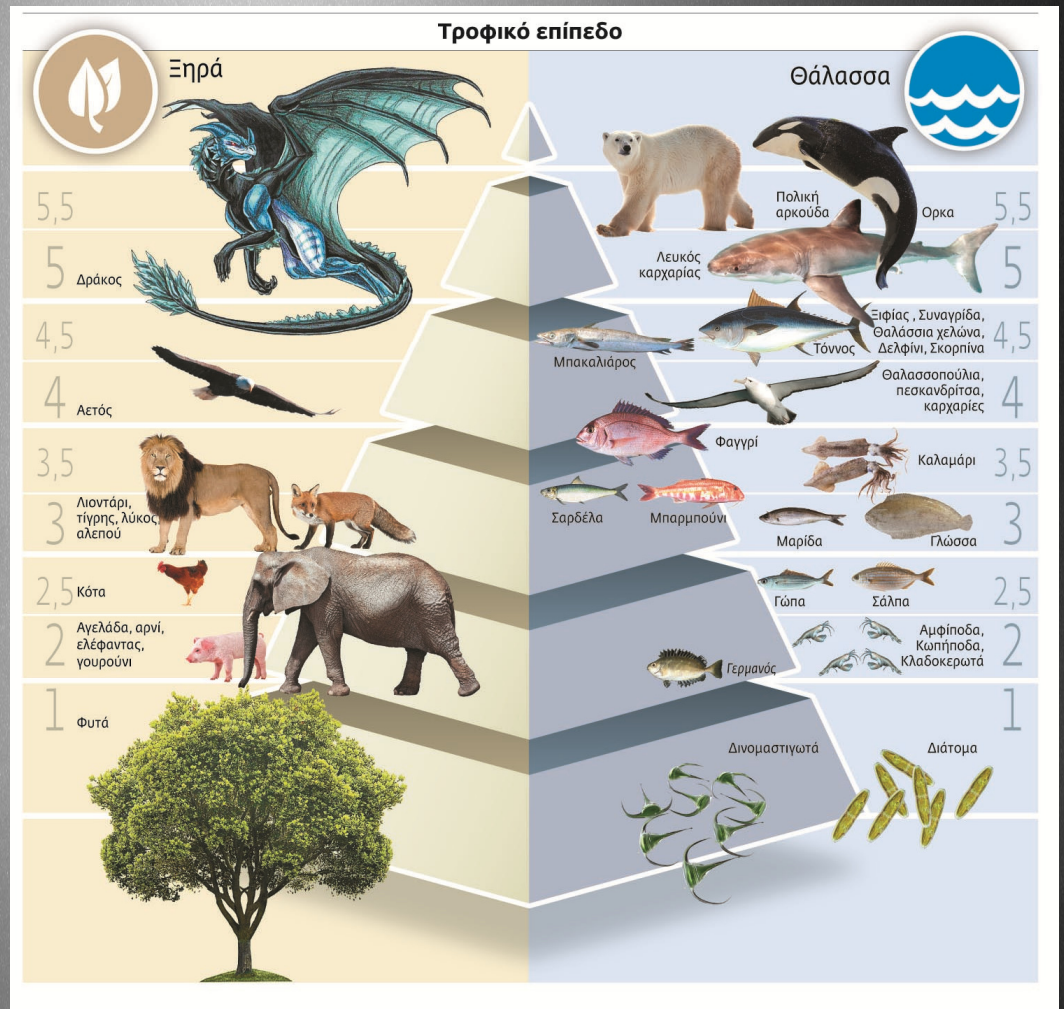

Το τροφικό επίπεδο είναι ένας (δείκτης) αριθμός ο οποίος εκφράζει τη θέση του κάθε οργανισμού μέσα στο οικοσύστημα ανάλογα με την τροφή που καταναλώνει, δείχνοντας πόσο μακριά είναι από τα φυτά.

Τα φυτά, που συνθέτουν με τη φωτοσύνθεση νέα οργανική ύλη, τοποθετούνται στο τροφικό επίπεδο 1. Από εκεί και πέρα τα πράγματα κινούνται κλιμακωτά: τα ζώα που τρώνε τα φυτά τοποθετούνται στο επίπεδο 2, τα ζώα που τρώνε τα ζώα που τρώνε τα φυτά βρίσκονται στο 3 και ούτω καθεξής. Υπάρχουν όμως και ενδιάμεσες βαθμίδες. Ένα ζώο μπορεί να τρώει 50% φυτά και 50% ζώα, οπότε σε αυτή την περίπτωση το τροφικό επίπεδο είναι 2,5 – από το 2 για τα φυτά και το 3 για τα ζώα.

Α! Ο άνθρωπος έχει μέσο τροφικό επίπεδο 2,5.

Την επόμενη φορά που θα καρφώσετε με το πηρούνι σας ένα φιλέτο ξιφία σταθείτε λίγο και κάνετε έναν παραλληλισμό: αν είχατε μπροστά σας όχι ένα θαλασσινό αλλά ένα ζώο της στεριάς, αυτή η μπουκιά θα έπρεπε να προέρχεται από ένα φιλέτο από... δράκο (που αν υπήρχε θα έτρωγε λιοντάρια)! Αυτό γιατί τα περισσότερα ψάρια και θαλασσινά που καταλήγουν στο πιάτο μας κινούνται συνήθως σε τροφικά επίπεδα πολύ υψηλότερα από τα οτιδήποτε στεριανό βάζουμε στο τραπέζι μας. Τι σημαίνει αυτό; Ότι καταναλώνοντάς τα στις ποσότητες που συνηθίζουμε να τα καταναλώνουμε επιφέρουμε μεγάλη ανισορροπία στο θαλάσσιο οικοσύστημα.

Από τα φυτά, που είναι στο κάτω μέρος της πυραμίδας, το 10% της ενέργειας πηγαίνει στο επάνω επίπεδο, στα ζώα που τρώνε τα φυτά, και από εκεί το 10% πηγαίνει στο επόμενο και ούτω καθεξής. Αν λοιπόν φάμε 1.000 τόνους λιοντάρι – ή κάτι που βρίσκεται στο 3 – θα είναι σαν να έχουμε φάει 10.000 τόνους αρνί, που βρίσκεται στο 2, και 100.000 τόνους φυτά. Αν μεταφέρουμε αυτή τη σχέση στα ψάρια, τρώγοντας 1.000 τόνους ξιφία ή τόννο είναι σαν να τρώμε 10.000 τόνους φαγγρί, 100.000 τόνους αθερίνα και 1 εκατομμύριο τόνους λαχανικά και φρούτα!